

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO
VIŠO ČETRTLETNO DIN. 15
CELOLETNO DIN. 60/ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTNO/OGLASI PO
CENIKV/POŠTAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN. 1.50.
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORTJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V. VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPIJI SE NE VRA
ČAJO/ANONIMNI PO
PIŠI SE NE PRIOBČV
JEJO/POŠTINA PLA
CANA V COTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

Naša duhovščina in slovansko bogoslužje.

Ljubljanski šentjakovski župnik je pozdravil z daljšim pismom kmečki praznik SKS na Bledu in v »Slovenca« je bil hud ropot. Bilo je — za naše kranjske pojme — res nekaj nenavadnega, da pozdravi duhovnik politično zborovanje, ki ni bilo — klerikalno. Gospod župnik Barle gotovo s tem ni storil nikakega greha — hotel je le javno manifestirati svoje prepričanje, da naj se politika loči od cerkve in farovčev. To je stvar, ki jo žele vsi poštenji ljudje v korist politike in — cerkve. Politika je grda stvar, zato jo skušamo ločiti od vsega, kar nam je sveto: od umetnosti, od literature, od kulture in od vere — kajti vse to je nekaj vsečloveškega in božjega, to so svetovi, kjer pljemo iz studencev večnosti in nečemo, da bi nas pri tem motil vsakdanji politični vik in krik. Politike je danes povsod dovolj in preveč — zato nam je tako zoperna posebno v cerkvi, ne oziraje se na to, da je ravno naša cerkvena politika najbolj prisutna, nenarodna in protidržavna. Ne gre za to, da je župnik Barle pozdravil ravno zborovanje SKS — ampak zato, da se je sploh našel slovenski duhovnik, ki si upa imeti svoje prepričanje in ga upa tudi javno izpovedati proti tisti stranki, ki ne loči cerkve od politike. Pravijo, da je še več takih duhovnikov in mi nimamo vzroka, da bi o tem dvomili, vključno temu, kar je rekel Radić v Krškem o naših slovenskih duhovnikih.

Ob istem času je izšel poziv v »Slovenskem Narodu« na ljubljanskega škofa, da naj se izjavi glede onega sklepa leta 1919, v Zagrebu, ko so jugoslovanski škofje proglasili svojo voljo, da naj se v naše cerkve uvede slovansko bogoslužje. Pod pozivom je bilo podpisano »več duhovnikov« in mi zopet ne dvomimo, da je več duhovnikov tega mnenja — toda odgovora niso dobili in mislimo, da ga tudi ne bodo dobili.

Vprašanje slovenskega bogoslužja pa je veliko preresno in se preveč dotika naše narodne časti, da bi ostalo pri tem. Žalibog, da se naš narod veliko premalo zaveda zgodovinskih in narodnih pravic, ki jih ima slovansko bogoslužje v naši cerkvi, ker bi se sicer moral soglasno izjaviti za to zahtevo. (Ako bi ne bilo protiglagacije s prižnic, bi se po našem mnenju izrekla polovica naroda za slovansko bogoslužje!) Tako pa zavisi to vprašanje predvsem od naše duhovščine. Ako so škofje proglasili leta 1919, to kot svojo zahtevo, gotovo potem leta 1925, ni greh, ako to isto zahteva — duhovščina. Sramota velika za

ves naš slovenski duhovski stan, ako nima v sebi toliko narodnega ponosa, da bi s svojo zahtevo pospešil tako rešitev tega vprašanja, ki bi bilo za nas edino častno in primerno. Naj opozorimo našo javnost na to, da je slovenska goriška duhovščina, ki mora živeti pod italijanskim pritiskom, po svojem »Pavlaškem društvu« podala že več spomenic na rimsko stolico, kjer povdarja pravice do Chril-Metodove dediščine in zahteva slovansko bogoslužje za naše cerkve v zasedenem ozemlju. Koliko više stoji ti naši duhovniki nad »kranjskimi« in »štajerskimi« župniki in kaplani (in kanoniki, kajti tudi ti so se pridružili skupni akciji nižje duhovščine). Ali ne more n. pr. Rim tem slovenskim duhovnikom odgovoriti, da ne dopusti slovenskega bogoslužja v naše cerkve na Goriškem, ker tega ne zahtevajo niti za svoje cerkve slovenski duhovniki v — Jugoslaviji? Skofiji listi trdijo, da je vprašanje cerkvenega jezika izključno — cerkvena zadeva. Dobro! Potem jo tudi vi rešite! Saj ste celo pisali, da ste »slovenska cerkev«. Da ne bo pri tej zadevi zopet politike, bi mi prav želeli, da ravno duhovščina prevzame to akcijo v svoje roke. Pri vseh drugih narodih so se naši duhovniki, ki so po svetovni volji skušali spraviti tudi v cerkveno in versko življenje potrebne reforme. Samo na Slovenskem se ni oglašil nobeden drug razven — v politiki. Kakor da je zapisano, da mora biti vsak slovenski duhovnik političen. To je najbolj žalosten pečat naše duhovščine. Ako je v vas še kaj narodnega ponosa — zdaj ga pokažite!

Mi vemo prav dobro, da so te vrste izpremembe v cerkvi naenkrat nemogoče. Gre pa za princip! Da — ali ne? Zato bi morale dekanijske konference v tem vprašanju zavzeti svoje stališče. Ako ni nobenega, ki bi si upal javno začetiti ta boj med duhovščino, bi bilo treba vsaj tihega dela in javnih izjav za to veliko idejo, ki sta jo omogočila slovanska blagovestnika — pred 1000 leti. Mi vemo, da ima ta ideja pristašev med našo narodno duhovščino — posebno starejšo. A bo morajo sprejeti mlajši, ako je v njih še kaj narodnega čuta. Če ne, bomo vedeli, da bodo čim dalje bolj redki tisti poštenji duhovniki na Slovenskem, ki hočejo ločiti vero od politike, zato pa rajši uvesti v našo cerkev slovansko bogoslužje. In bomo vedeli, kdo je časten in kdo je nečasten človek, kdo je pravi in kdo je nepravil duhovnik. In bomo vedeli, ali je imel Radić v Krškem prav!

I. L.

Narodno zadovoljstvo.

Jugoslavija se ne more ponášati napram ostalemu svetu baš s svojimi politiki, ki so po dosedanjih njihovih delih vse preje kakor pa modri in preudarni voditelji naroda. Njih karakterizacija smo očrtali že tolikokrat, da se nam zdi jo danes ponavljati povsem nepotrebno. Priznati pa jim moramo eno lastnost, namreč, da so vsi od sive brade, preko čike Ljuba, mirotvornega Radića do našega pobožnega Korosca zelo obdarovani z darom ironiziranja.

Tako imamo sedaj priliko občudovati ironijo v izjavah zastopnikov naše vlade, ki brez stida prolašajo urbi et orbi, da vladajo v naši državi naravnost rajske razmere in da se cedita pravcata med ter mleko, odkar je bil sklenjen sporazum med radikali in radićevci. Mirno lahko trdimo, da nismo bili doslej še nikdar med onimi, ki bi hote ali s kakim posebnim namenom podčrtavali težave in neprilike

ke v katerih se nahajata zemlja in narod.

Čutimo pa se to pot poklicanim, da ovržemo frazo o narodni zadovoljnosti, ki da baše danes preveč vesoljni jugoslovanski narod od Vardarja do Triglava. Kajti Bogu bodi potoženo, resnica leži baš popolnoma v divergentnem pojavu te trditve. Nikdar še ni ječal jugoslovanski narod pod težjo gospodarsko, socialno in intelektualno krizo kakor baš sedaj.

Kot objektivni opazovalci sedanjega stanja pa pripoznavamo, da je to obupno stanje v prvi vrsti le posledica dosedanjih razdrapanih političnih in gospodarskih razmer v našem državnem življenju. Zategadelj ne iščemo tudi samih krivcev za to stanje edino le v vrstah sedanjega R. R. vlade, nego v vseh njenih predhodnicah in med vsemi onimi, ki so kot očetje domovine upravljali krmilo Jugoslavije.

Samo en odkrit pogled nam pokaže dovelj, vse strašno stanje v katerem se nahajamo še danes.

Socialna beda nižjih slojev raste od dne do dne. Z njo vzporedno pa tudi brezposelnost, ki se širi z naravnost niti sluteno brzino. Na tisoče delavcev najrazličnejših strok in pravnih nemeščencev stoji danes brezmočno na cesti in v strahu pričakuje zime, ki bo zanje en sam nepretrgan pasijon, poln bede, gladi, mraza in strašnega obupa.

Državni uradniki, ki so doslej pošteno in zvesto služili državi in nacionalni ideji, doživljajo danes razočaranja. Obetajo jim nove redukcije, en mas prestavljanja in upokojitve.

Invalidi že umirajo od sedemletnega pričakovanja izpolnitve danih obljub. Kajti navzlic vsem besedam in tisočerm obetom še doslej ni imel nihče resne volje rešiti to perečo vprašanje, ki je danes prepuščen naravnemu razvoju. Namesto zaščite doživljajo te vojne žrtve nova decimiranja in reduciranja. Invalidski zakon se je obljubljal, o »Panttheonu« pa je bil sprejet.

Dinar se krepi in polagoma raste. Draginja ostaja na svoji višini in tare vse, ki žive od dela svojih rok ali glave. Ako že za spoznanje popuste v kateri stvari cene, je to navadno pri predmetih, katere mora prodajati naš mali kmet. Ki se vedno bolj pogreza v dolgove. Namesto agrarne reforme, ki to je tako težko pričakoval in ki mu je bila zagotovljena celo z besedami kralja, pa doživlja, da je vnešena v proračunske dvanaestine točka, po kateri sme vsak veleposessnik svobodno odprodati oni del velepo-

sestva, ki se nahaja že preko dovoljenega maksimuma. V zameno za zakon o poljedelskih kreditih pa je sprejel cele kupe tožb in eksekucij radi zaostalih davčnih dajatev.

O neznosnem in obupnem položaju tožijo danes tudi skoro vsi ostali stanovi. Trgovina in obrt preživljata krizo, ki grozi postati naravnost katastrofalna v najbližji bodočnosti, če se kričeče razmere ne uredi v najkrajšem času.

Zadovoljni so morda danes v Jugoslaviji samo notorični veleizdajalci, ki se danes svobodno vozijo v salonskih vozeh po naši državi in reprezentirajo jugoslovanski narod v zunanjem svetu. Z njimi pa je zadovoljna tudi skupina bankokratov in del tujih industrialcev, ki skrivajo sedaj denar po železnih blaginjah in čakajo ugodnega trenutka, da bo obupno stanje naroda sredi zime doseglo svoj višek, ko jim bo mogoče iztisniti iz naroda kar največje profite.

Vsi drugi pa danes bolj kakor še kdaj doslej občutijo breme silne ekonomske in socialne krize, ki je zajelo sedaj našo zemljo. Kdor tega ne vidi ali ne mara videti, skriva glavo kot noj v pesek in zasluži najostrejšo grajo, najsi potem pripada že tudi sakrosanktnim očetom domovine. Od naše javnosti smo pa tudi pričakovali, da ne bo jemala tovrstnih izjav; četudi jih makar daje sam g. Ninčić, s fatalizmom na znanje in da bo jasno izjavila odgovornim faktorjem, da ima že tudi ona navzlic vsei svoji neznašni potrpežljivosti dovolj ironiziranja na račun žalostnega stanja našega naroda, ki si ga privoščijo sedajni vladodržci.

A. V.

Naši jubileji in proslave.

Čas primaša s seboj razne zgodovinske in kulturne spomine, jubileje in proslave — včasih tudi nevažne in brezpomembne — včasih zelo resne in poučne. Taki jubileji nam dajo priliko, da se spomnimo na važne dogodke svoje zgodovine in da oživimo med seboj imena onih mož, ki so gradili hram jugoslovanske narodne kulture. Naše časopisje ob takih prilikah izpolni svojo dolžnost, priinese primerne članke, življenjepis itd. Tudi društva skušajo po možnosti prirediti proslave s predavanji. Naša šolska uprava izda v teh slučajih (navadno par dni pred jubilejem) ukaz, da se morajo proslave izvršiti tudi v šoli. Lansko leto smo imeli n. pr. proslavo 100-letnice rojstva Branka Radićevića in Nušičevo šestdesetletnico; letos je prišla hrvatska 1000-letnica in sedaj Njegoš. Ni dvoma, da so nam vsi taki jubileji dobrodošli, da pri njih vsaj malo pogledamo nazaj v našo neznano preteklost.

Posebno šola potrebuje takih dni, da v njih mladina na poseben način spozna velike dogodke in osebnosti naše preteklosti. Žal, da to ni vselej in povsod mogoče, kajti velika večina starejših in mlajših moči, ki delujejo na naših šolah — ni imela prilike, da bi bila spoznala našo zgodovino in velike moze naše preteklosti, ker ji bivša tuja šola tega ni dala in tudi nima pri rokah knjig, da bi se sama o tem poučila. Zgodi se torej navadno, da izide ukaz, naj se po šolah proslavi ta in ta jubilej — jubilej pa se ne more proslaviti, ker ni nikogar, ki bi o njem kaj vedel. To je škoda, ker gredo potem jubileji mimo nas, oziroma mimo šolske mladine, ne da bi o njih zapustili kak vtis. Vzrok temu — kakor rečeno — ni pri učitelstvu, ki ni imelo in deloma še danes nima prave nacionalne vzgoje — ampak pri šolski upravi, ki ukaže slaviti jubileje — ne poskrbi pa za primerna sredstva, da bi se proslave izvršile tako, da bi ostal mladini po njih trajen spomin.

Vzemimo n. pr. Njegoša. Mislimo, da je to ime tako važno v naši

zgodovini, da bi ga moral poznati vsak jugoslovanski človek. Proslave se bodo vršile tudi v šolah. Mogoče je, da je tu in tam človek, ki je prečital »Gorski venec«, ali vsaj Njegošev življenjepis. Ta bo vedel vsaj nekaj povedati. Mogoče — ali skoraj gotovo — je pa večina takih, ki jim je bilo to ime do danes popolnoma neznano. Kako naj oni mladini pripovedujejo o tem, kaj pomeni ime Njegoš...

Zato bi bilo treba v imenu nacionalne vzgoje skrbeti za to, da bi se ob jubilejih izdajale male knjižice s sliko, življenjepisom in izbranimi deli (par značilnih pesmi, verzov, izrekov ali zgodovinskih dogodkov).

Amerikanci o Mussoliniju.

Veleugledni in razširjeni čikaški list »Tribuna« prinaša izpod peresa svojega specialnega dopisnika za Italijo sledeči zanimivi članek o Mussoliniju in črnosrajčniški deželni makaronov in polente.

»Ves italijanski narod nazivlje svojega kralja, Viktorja Emanuela III., »fantoccio« — to je lutka in to ne v smislu zabavljivke, nego obžalovanja. Kajti on je, kakor ves italijanski narod, žrtev fašistovskega terorja. Mussolini ima danes v rokah konce nitk, na katerih visi kralj, ki se mora tako gibati, kakor mu diktira on, Mussolini.

Mussolini je obvladal tudi kralju zvesto vojsko. Leta 1914. je še

Uporabljajte za pranje finih tkanin

TERPENTINOVNO „GAZELA“ MILO

pisal: »Vstop Italije v vojno, bi ojačal še vojsko monarhije, kar pa mi nikakor ne moremo dopustiti.«

Njegov pacifizem pa je lepega dne popolnoma izginil, ko je prišel k njemu antantni agent s 400.000 franki in mu zagotovil poleg tega redno mesečno kvoto 60.000 frankov.

S tem denarjem je, po trditvi »Becco Giallo«, ki je bil ustavljen, izpremenil Benito svoje mišljenje in postal voditelj agitatorjev za vojno. Osnovalec je v ta namen tudi svoj lastni list »Popolo l' Italia«. Obstoje celo fotografije čekov za 60.000 frankov, ki jih je prejemal tiste čase.

Ko je leta 1920, komunistična revolucija v Italiji pričela rušiti temelje države in bila po letu 1922, zadušena, je stopil Mussolini na čelo »črnih srajc«, ki jim je kumoval d'Ammunzio in orkoval proti Rimu. Spoznal je, da je trenutek ugoden in da se nahaja pred uresničenjem svojih nemalnih ambicij.

Ta pokret je bil naperjen proti kralju. Še pred pohodom na Rim je postavil Mussolini kot pretedenta za prestol vojvoda d'Aosta.

Nekega večera je bil predsednik vlade Facta na tajnem razgovoru s kraljem v vili Savaya. Bilo je to v času, ko je bilo že vse javno mnenje uverjeno, da je monarhija pred propadom.

Kralj pa je spregledal položaj in dejal tisti čas Facti: »Rajše vi, kakor jaz.« V namenu očuvati si prestol, je pustil past Facto in predal vlado Mussoliniju. Ta je zopet pustil past svojega pretedenta za prestol, vojvoda d'Aosta in postal monarhist, potem ko je zadovoljil svojo ambicijo.

Mussolini pa še nikakor ni bil zadovoljen z doseženo diktaturo. Motilo ga je pri njej — 200.000 kralju zvestih vojakov. Počasi, toda gotovo je pričel izpodkopavati prestiž vojske, kakor tudi kraljeve prerogative. Dosegel je pri tem popolni uspeh. Danes je italijanski kralj povsem preplašen. Njegova vojska pa je z vsemi svojimi topovi in številnim popolnoma brezmočno napram fašistovski milici.

S pravo machiavelistično lokavostjo je nadaljeval to svojo taktiko in dosegel pri tem silne uspehe. Izdal je na primer ukaz, da smejo rekruti svobodno izbirati med tem, da li hočejo služiti dvoje težkih let v redni vojski, ali pa lažji, ugodnejši in krajši rok v fašistovski milici.

Nepravilna uporaba stanovskega naslova „inženjer“ (lag)

Udruženje jugoslovenskih inženjerov i arhitektov — Sekcija Ljubljana opozarja, da je uporaba stanovskega naslova »inženjer« zakonito zaščitena z naredbo z dne 14. marca 1917, drž. zak. št. 130 tako, da smejo le upravičenci postavljati pred svoje ime in priimek kratko »ing.« Nepravilna uporaba tega naslova ter vsaka drugačna uporaba be-

Naravno je po vsem tem, da se rajše skoro vsakdo odloči za »črne srajce«. Vseled tega nastajajo v vojski vedno večje praznine, in jo on. Mussolini brez ugovora prepustja v tem stanju mili usodi.

Z imenovanjem vojnim ministrom mu je bilo tudi omogočeno, da je prenesel iz vojnih v fašistovska skladišča municijo in topove, ki jih je doslej milica pogrešala. Povsodi tudi protežira fašistovske oficirje, ki mu morajo priseči zvestobo, s čimer uklanja vernost kralju.

Italijanska vojska je globoko protifašistovska in proti »črnosrajčnikom«, kojih oficirji so čisto širokoustneži, teroristi in malovredni elementi.

Narod simpatizira s kraljem. Ko je bil kralj v Milanu, da otvori neko bolnico, ga je narod obsel s tajno tiskanimi lepaki naslednje vsebine:

»Živel kralj! Milano prosi kralja, da že vendar enkrat napravi konec fašistovski tiraniji in vrne narodu stare svobode, na katere je prisegla stara hla Savoyev, z obljubo, da jih bo vedno zvesto čuvala napram vsem!«

Mussolini si uzorpira tudi kraljevo mesto. Odsel je na smotro mornarice v Ostijo sam, na mesto kralja in se dal tam filmovati v Napoleonomi pozi.

Dosegel je tudi, da je bil sprejet zakon, s katerim vlada s pomočjo kraljevih ukazov. Spričo tega, da ima on tisto in upravo 6 ministrstev, tvori praktično sam popolni kabinet. Kralj pa deluje itak tako, kakor mu ukaže Mussolini in podpiše vsak »kraljevski ukaz«, ki ga žele fašisti. Tako je bil podpisan tudi ukaz o imenovanju generala De Bona za upravitelja Tripolisa, najsi je ta zapleten v Mateotijev umor.

Tako poročilo Amerikanka o stanju v Italiji in o položaju on. Mussolinija. Pri nas pa, ki živimo ob meji z Italijo, še ni doslej vstal med nami človek, ki bi si upal povedati resnično besedo o tem modernem italijanskem Cezarju. Doživeli smo edino le udanostno brzojavko jugoslovenskih umetnikov in našeto ditirambov v poveličanje »Duce«, ki jih ubira na svoje že zelo razglašene strune naš vrlj znanji minister dr. Nimčić; v veselje črnosrajčnih fanfaronov in v sramoto nas vseh, ki se zavedamo, da se »naša zemlja« še ne konča pri Rakeku in v Bohinjskem predoru.

sede inženjer v kakršnikoli označbah in službenih nazivih, kakor na pr. »inženjersko podjetje«, »nadinženjer«, »inženjerska pisarna« in podobno je po tej naredbi pod kaznijo prepovedano.

Upravičenci za uporabo stanovskega naslova »ing.« so pa le oni, ki so položili vse državne izpite na tehniški visoki šoli oziroma na vi-

soki šoli tehniške smeri ter imajo torej popolno akademsko izobrazbo. Izjeme od tega pravila so se dovoljevale le v prehodni dobi.

Vzlic tej naredbi se pa množe slučaj, da si neupravičene osebe, v prvi vrsti tujci, ki včasih nimajo niti nižje tehniške izobrazbe, protizakonito laste naslov »inženjer«. Domači inženjerji, predvsem oni, ki so pravkar položili izpite, v premmogih slučajih zastopajo službe pri različnih podjetjih, ki zaposlujejo včasih celo take tujce, kateri si neupravičeno laste naslov »inženjer« ter jih proglašajo za nenadomestljive »specialiste«. Sploh je izraz »specialist« v tej ali oni tehnični stroki oni plot, za katerega se mnoga, pod tujim vplivom stoječa podjetja skrivajo vselej, kadar se jih po zakonu sili na odpust inozemcev, katerih mesta naj bi zavzeli domači inženjerji. Treba je pa pomisliti, da so ti »specialisti« nekoč tudi bili začetniki. So med njimi tudi taki, ki so pred kratkim šele v Jugoslaviji začeli svojo specialno karijero. Ako se natančneje preiščejo njihove sposobnosti, se pride navadno do rezultata, da je dotič-

nemu podjetju zopet uspelo zaposliti tujca, ki odieda kruh najmanj ravno tako sposobnemu domačemu inženjerju, ki se pod takimi okolnostmi zastopni peha za boro službo in obupuje nad uspešnostjo tozadevnih zakonitih določil.

Udruženje jugoslovenskih inženjerov i arhitektov — Sekcija Ljubljana s skrbjo opazuje naraščanje težkoč, ki jih morajo premagovati domači inženjerji pri iskanju služb v tuzemstvu. Vsi nezaposleni inženjerji se vabijo, da takoj sporoče tej Sekciji svoje točne naslove z navedbo stroke, kdaj in kje so položili izpite. Isto nai store odslej vsi inženjerji, ki postanejo brezposelni in vsi na novo absolvirani inženjerji. Sekcija Ljubljana neobhodno rabi pregled nezaposlenih domačih inženjerjev v težki borbi za zakonito zaimane pravice domačinov. Vsi inženjerji, kateri doznajo za neupravičeno uporabo naslova »inženjer«, naj to vselej javijo podpisani Sekciji, ki bo zahtevala, da se kršenje zakonite naredbe kaznuje.

Udruženje jugoslovenskih inženjerov i arhitektov — Sekcija Ljubljana.

Kdor fotografira mora imeti naše tri novosti:

Naš ilustrovani cenik „Moderna fotografija“ — Brezplačno

Naš ilustrovani učni brnjgo „Kako se naučim fotografirati“ — Samo Din 9.—

Naš neposredno razvidnič „Pravosvet“ — Samo Din 4.—

Drogerija „SANITAS“ Celje.

Dopisi.

Stavnja u Sušaku 28. i 29. avg. 1925. Prigodom stavnje u Sušaku mladi regruti u veselom raspoloženju odazivali su se svojoj dužnosti pod plemenskim zastavama i uz svirku tambura. Onjušanje izazvalo je grupica mladića, koja je pod omašnim hrvatskim barjakom ispisanim velikim „Živio Radić“ demonstrativno i izazivački kružila varoš i pevala italijanske pesme kao: »Contro il governo noi vogliamo andar, la bandiera rossa trionferà« (Protiv vlade hoćemo da idemo, crvena će zastava pobediti) i »Giovinezza« fašističku italijansku himnu. Da ironia postigne kulminaciju isto društvo postavilo se pred Sušacko-Riječki most i derao se italijanski pod hrvatskom zastavom, našto su se smijali italijanski karabinjeri. Orjuna Sušak nije na

ovu sramotu reagirala, jer joj je bila satisfakcija, da je Stipičina masa sama progovorila. — Čudi nas gde je bila policija.

Ruše. Pri tukajšnji tvornici za dušik je zaposlen kot uradnik upokojeni podpolkovnik Berkic, ki mu ni dovolj, da lahko mirno ier jugoslovenskih kruh, ampak kjer more še izziva. Zgodilo se je n. pr., da se je ta gospod bivši k. n. k. na tak način izrazil o naši dinastiji, da zaslužijo lekcijo, ki bi je nikdar več ne pozabil. Ko je videl v tvorniški kantini v čitanki za ljudske šole sestavek o naši vladarski hiši je izjavil tako, da tega zbog tiskovnega zakona ne moremo navesti. Rago-

Vošteni papir za vse razmnoževalne aparate. THE REX CO., Ljubljana.

Kupujmo in podpirajmo izvrstno Kolinsko cikorijo domači izdelek.

vedni smo, kaj pravi k temu gospod ravnatelj Krejci? Zakaj ne napravi red in to takoj, ker je to njegova sveta in prokleta dolžnost. Priče so na razpolago; če jih sami ne najdete, se obrnite na nas, ki vam jih radevolje navedemo in to popolnoma verodostojne. Državno pravdnštvo bo, vsaj upamo, storilo svojo dolžnost! Tega človeka je vzel v službo ravnatelj Mader, češki Nemeč, ki ima z Orjuno tudi sicer še več nepravilnih računov. Ta gospod sicer pravi, da se Orjuna ne boji, mi smo pa prepričani, da bo šel iz Ruš in to bo tudi naša zasluga. Pri tem mu tudi znani mariborski premogar ne bo mogel pomagati. Gospodu dr. W. v Ljubljani pa priporočamo, da spravi tudi še to v svojo zbirko.

Orjuni Celje sta darovala po 100 Din br. Majdič, restavrater na ljubljanskem kolodvoru in g. Fric Struželj, restavrater na kolodvoru v Čakovcu. Hvala!

NAJUGODNEJŠI NAKUP OBLEKE VAM NUDI JOS. ROJINA LJUBLJANA.

Tužni glasi.

10. OKTOBER.

Letos bodo obhajali koroški nemčurji še s posebnim pompom obletnico koroškega plebiscita, ki je zanje tudi jubilej petletnice odkar je zmagalo načelo »nedeljene Koroške«. V ta namen mislijo prirediti tudi velike veselice v Celovcu, na katere bodo zbornali skupaj vse nemčurje, kar jih premore »Kärntnerland«. Na teh veselicah pa bodo seveda že tudi tajisti ljudje, ki obhajajo sedaj obletnice »nedeljene Koroške«; pošiljali vdanostne brzojavke Hindenburgu in ustvarjali razpoloženje za Veliko Nemčijo.

Jugoslovenci tostran provizornih meja na Karavankah s prezirom gledamo na trume, ki se bodo valile 10. oktobra v Celovec na »Bauernfest«, ker to drhal zbrano iz odpadnikov in Judežev Iskarijotov, koroškim Nemcem in Celovčanom prav iz srca privoščimo. Zaveda pa se naj ta sodrga tudi, da bomo navzlic temu skrbno pazili na vse, kaj se bo ta dan godilo v zaslužnjem Korotanu in da bo vsako najmanjše žaljenje ali izzivanje našega življa

LISTEK.

A. V.: Caporetto.

(Nadaljevanje.)

Italijani in napad.

Italijani so spričo napada centralnih armad popolnoma odrekli. Nastopila je zmešnjava, ki je rastla od hipa do hipa, in objemala vedno bolj na široko vojsko caporettskih herojev.

Medtem je napadalec delal s polno paro. Prva posledica njegovega artilerijskega ognja je bilo prekinjenje ogromne telegrafske in telefonske mreže, ki je služila za zvezo med posameznimi enicami. Opitična serdstva ni bilo mogoče uporabljati zbog goste megle. Zveze s pomočjo ordonancev pa ni bilo mogoče upoštevati radi boječnosti Italijanov, ki si niso upali pokazati iz kaveren niti glav ob času bobnajočega artilerijskega ognja. Tako, da so ostale že 24. oktobra italijanske komande med seboj brez vsakih zvez. Poleg tega je zapadel še sneg tako, da so celo oni redki ordonanci, ki so imeli toliko poguma, da so skušali obdržati zveze, imeli silno težko stališče. Komandant II. italijanske armije je bil celo popolnoma v popolni desorientiranosti in ni prav ničesar vedel o stanju na njegovem odseku. Zmešnjava, ki je nastala vsled tega na italijanski strani je bila toliko, da še danes ni mogoče

povsem gotovo doznati, kako so se vršili dogodki pri njej. Poročila udeležnikov pa so tako različna in si nasprotna, da je iz njih ustvariti kakor jasnejšo sliko povsem nemogoče.

IV. italijanski korpus je bil napaden na celem svojem sektorju istočasno. Njegove pozicije so bile zelo dobre, najsi je otežkočevala umik reka Soča, ki je tekla za hrbtom IV. korpusa. Del tega sektorja je bil pri Rdečem selu izpostavljen jakemu sovražnikovemu artilerijskemu ognju. Pri odločilnem napadu »planinske in strelske divizije« pa je 50. italijanska divizija naglo izpraznila svoje postojanke in prepustila Avstro-Nemcem »prvo« in »glavno obrambeno linijo«. Nekoliko odločnejša je bila italijanska obramba samo na Rombonu.

To ni dosti pomagalo, ker so Avstro-Nemci že predrij linijo Mrzli-Vrh-Gabrije in situacijo prevzeli popolnoma v svoje roke. Italijanski polki so se pričeli že udajati brez boja in prehajati brez odpore v »sladko ujetništvo«. Pričel se je že splošni umik na »glavno armijsko obrambeno linijo«. Napadalec pa ni dal umikajočemu sovražniku časa zasesti to linijo. Divizije, ponos in slava Italije, so se krčile od minute do minute in kazale s svojimi bežečimi vojniki vedno bolj obupno stanje italijanske vojske. Beguncev ni bilo mogoče več ustaviti. Bežeče trupe so pričele uporabljati orožje celo na-

pram svojim rojakom — rezervam, ki so imele nalogo ustaviti val begunov. Redki oficirji poizkušajoči zavirati porast katastrofalno se šireče demoralizacije, so s svojimi trupli zaznamovali pot bežeče vojske zmagovalcev pri Abis-Abebi in osvobodilcev Tripolitanijske. Drugi, in teh je bilo večina, pa so odvrgli oficirske znake in se pomešali med bežečo drhal. Razlikovali so se od prostakov po tem, da se jim je še najbolj mudilo.

Avstro-Nemci so takoj uvideli položaj in pričeli na vse kriplje protitiskati na bežeče Italijane. To protiranje je bilo tako jako, da so dosele patrulje centralnih velesil že do Soče pri Sv. Lovrencu ob času, ko so se vršile še v posameznih rednih obrambnih linijah hudi boji.

Italijanski komandanti so pričeli zapuščati svoja mesta in prepustiti predrejenim komandantom popolnoma svobodne roke. Razumljivo je tedaj, da so ti podrejeni komandanti, ki so videli pred seboj samo obzorje svojih čet, dajali usodepolne ukaze. Omenimo naj samo generala Farizoglia, ki je ukazal porušiti most čez Sočo, najsi se je nahajala na njenem levem bregu še cela 40. divizija, ki je bila vsled tega vsa do zadnjega moža zajeta.

Kobarid je bil od hipa do hipa vedno bolj ogrožen po nemških in avstrijskih četah, ki so v silnem zalatu hitele proti njemu od juga in severa. Komandant 34. italijanske divizije je že dosti kmalu uvidel ne-

varnost, ki je pretela Kobaridu in ukazal bataljonu 282. polka in četi strojnice zasesti kobaridsko pokopališče in najbližjo okolico.

Nemške trupe, katerim so bili na čelu izvidniki s strojnimi kamni na konjih in kolesih, so bile precej trpele pri svojem prodiranju proti Kobaridu od ognja italijanskih baterij v Mlinskem. Z namenom umakniti se temu ognju, so se te trupe umaknile v gozdna pobočja in obkolile Italijane pri Iderskem, ki so se skoro brez odpora podali v beg in v popolnem neredu potegnili s seboj še obrambo Kobarida. Ob 14.30 je komandant 34. divizije izvestil komandanta IV. korpusa, da je obramba Kobarida nemogoča. Ob 15. uri je bil z velikim truščem spuščen v zrak železni most pri Kobaridu. Ob 16. uri pa je bil zavzet že tudi Kobarid in to s prav majhnimi žrtvami.

Takoj po zavzetju Kobarida je nemška 12. divizija poslala naprej močne patrulje in gonila gomilo italijanskih beguncev proti »glavni armijski obrambeni liniji«, kjer bi imela bežeča 34. italijanska divizija braniti tesni pri Rabiču. Najsi je bila ta armadna obrambena linija imenitno izdelana in zavarovana s silnimi žičnimi ovirami, se niso mogle na njej popolnoma demoralizirati. Bežeče italijanske trupe dalje časa zadržati. Ob 18. uri so že zapustile to

zadnjo linijo in bežale k vasi Potoč, akoravno jih niso Avstro-Nemci niti napadali.

Na večer 24. oktobra je bil položaj za Italijane vse preje kakor rožnat. 43., 46. in 50. divizija so padle kompletno v roke Avstro-Nemcem, ki so jih popolnoma zajeli. Posamezni oddelki teh divizij so se še sicer branili, vendar je bila njih usoda s padcem Kobarida zapečaten.

Nič bolje se pa ni godilo Italijanom pri Tolminu, kjer je bil XXVII. korpus z nalogo braniti Avstro-Nemcem prodiranje po dolini Soče navzgor in jim preprečiti prehod v dolino Jurbija in prodiranje v Čedad. Fronta XXVII. korpusa je imela tri obrambene linije.

Napad na ta italijanski sektor so izvedle nemške čete, ki so prodirale preko Tolminskega mostu in mostobrana.

Italijanom je bila smer tega napada in ves njegov potek že vnaprej poznan, ker sta jim dva romunska oficirja izročila njegov podrobni načrt. Z ozirom na to je odredil komandant XXVII. korpusa specialno brigado Napoli, da zasede črto Pletcija-Poni-Soča in brani do zadnjega moža to prevažno linijo. Njegovo povelje seveda ni bilo izpolnjeno. Namesto brigade Napoli je posedel to linijo en sam bataljon te brigade, ki se je žurno pripravljala za beg. Ta bataljon se je pa tudi skoro brez odpora predal Nemcem. (Dalje prihi.)

Umazano siva barva in slab duh
perila izgine takoj pri uporabi
**ZLATOROG mila in napravi isto
snežnobelo in dišeče.**

Uporabljajte zato samo

MILO!

ob tej priliki, v času »Anschlusa«
bogato in temeljito poplačano.

Naše člane na pozivamo, da se
kot en mož udeležijo vsi velikih ma-
nifestacij, ki se bodo vršile ta dan
širok cele naše države za osvobo-
jenje zaslužene Koroške, ki je na-
ša in samo naša!

Italijanske pošte so pričele zad-
nje čase dosledno odklanjati vse
poštne pošiljke, pisma in brzojave,
ki nimajo izključno le italijanskega
uradnega naziva, kraja namembe.
Navzlic tej svoji že naravnost so-
vinistični odredbi pa še vedno po-
šiljajo italijanski uradi in celo zuna-
nje ministrstvo pisma v Jugoslavijo
z imeni kot Zagabria, Marburgo,
Loubiana, Belgrado, Steinbrico itd.
Pričakujemo od našega poštne-
ga ministrstva, da bo na ta izzivalni
odlok Italijanov, ki menda hočejo
na ta način prikriti Jugoslovene v
neodrešeni domovini, odločno od-
govorilo in odredilo, da romajo na-
zaj vsa pisma iz dežele, kjer oran-
že cveto, ki ne bodo nosila jugoslo-
venskih nazivov: Ljubljana, Beo-
grad, Zagreb, Zidani most, Mari-
bor itd.

Iz Tolmina. Pri nas imamo ka-
kih trideset priseljenih Italijanov, ki
se doslej niso pozabili poslužiti ni-

kakega še tako nasilnega sredstva,
kadar je bilo treba, ali mogoče na-
stopiti proti našemu življu. Saj ga
ni bilo skoro dne, ko se ni čulo iz
ust našega ljudstva, kake pritožbe
proti nasiljem te priseljene drhali,
ki je terorizirala naš živeli in mu
onemogočala narodu dostojno življe-
nje. Te dni pa so ti nasilniki postali
kar čez noč prijazni in se pričeli
hliniti našemu narodu, da žele z
njim mirnega sožitja.

Vršile se bodo namreč občin-
ske volitve, pri katerih bo
mogoče našemu človeku dokazati s
1500 glasovi proti 39 italijanskim,
kdo biva že od vekov na tej zemlji
in kdo ji bo gospodoval še tedaj, ko
bo spomin na dobo sedanje babilon-
ske sužnosti ostal le še za strah in
znamenje kazni za narod, ki se ni
zavedel v velikem času važnosti
trenutka. Zato je tudi vsako
kolaboriranje z Italijani
narodno izdajstvo, ki ga
ne sme zagrešiti noben
naš pošten človek v ne-
odrešeni domovini. Z Ital-
jani bomo sodelovali v miru tedaj,
ko bodo za to sodelovanje dali tudi
pravi pogoj z mejami naše prave
države v ozemlju, ki je že od vekov
naše!

našajo na plebiscit, kakor razgledni-
ce, slike, letake, brošure in slično,
katere naj se blagovolji izročiti taj-
ništvu Orjuna Sv. Peter-Vodmat
v Ljubljani, Sentpeterska volašnica,
soba 48, I. nadstr.

Službene objave.

Markice. Opažamo, da nekatere
organizacije ne naročajo njihovega
številu članstva odgovarjajoče šte-
vilo markic. Nekatere se poslužuje-
jo celo tega, da namesto markic
stavijo na legitimacijo blaginikov
podpis. To je popolnoma nedopust-
no in tudi zelo neorjunaško! S tem
se odvzema Oblasnemu odboru ce-
lo zadnji vir dohodkov, ki jih še
ima že z itak pičlo članino. Orga-
nizacije, ki bi se v naprej praktično
le to, bodo najostreje kaznovane.

Oblasni odbor.

Izstavljanje legitimacij. Opoza-
jamo vse organizacije, da ne izstav-
ljajo legitimacij bratom, ki bivajo
stalno v zasedenem ozemlju. S tem
jih izpostavljajo samo šikaniranju
oblasti in drugim neprijetnostim.

Okrožnica »Caporetto«. Poziva-
mo organizacije, da odgovore na
okrožnico radi knjige »Caporetto«,
ki si jo naj po možnosti nabavi vsa-
ka naša organizacija.

Oblasni odbor.

DELEGATI OBLASTNEGA OD-
BORA. Ponovno naročamo vsem or-
ganizacijam da brez izjeme odzva-
mejo vsakomur legitimacijo in znak,
ki bi nastopal kot delegat Oblas-
nega odbora brez posebne po br.
predsedniku in tajniku Oblasnega
odbora potrjene legitimacije.

Oblasni odbor.

INFORMACIJE O ORGANIZA-
CIJI. Naročamo vsem organizacijam,
da ne dajejo nikomur, ki ni v ta na-
men specielno pooblaščen, nikakih
pojasnil o stanju organizacije v ka-
teremkoli oziru. Vsak tozadevni po-
izkus je odločno zavrniti. Osebo pa
legitimirati in nam takoj sporočiti!

Oblasni odbor.

Poziv koroškim borcem. Prosti-
mo vse brate, ki so se udeležili ko-
roških bojev leta 1918. in 1919., da
nam pošljejo svoje spomine na te
boje. Uporabili jih bomo za našo
»KOROŠKO ŠTEVILKO« ob priliki
5. obletnice nesrečnega plebiscita.
Rokopise sprejemamo za to števil-
ko do 7. oktobra. Uredništvo.

Kronika.

»Jutarnji list« in Orjuna. V zad-
njem času namerava postati Radi-
ćevo poloficielno glasilo »Jutarnji
list« menda posebni vladni speci-
alist za razmere v Sloveniji. Kot
tak se ta list tudi opetovano zaleta-
va v Orjuna, ki je navzlic vsem
oviram dosegla v Sloveniji toliko
višino, da jo mora upoštevati celo
vsemožna R. R. vlada. Imeli ne bi
proti temu ničesar, ako bi hrvatski
»Jutarnji list« pri tem ne delal tudi

kombinacij in izpuščaj rac, ki ven-
darle zahtevajo od nas, da nanje
vsaj odgovorimo.

V eni zadnjih števil se zaleta-
va ta list zopet v slovenske Orjuna,
da se povzroči v Subotici odpor
Slovencev na kongresu UJU na-
pram onim, ki hočejo uvesti v to
jugoslovensko organizacijo stran-
karstvo in separatizem. Poleg tega
pa še to veleugledno in zorno in-
formirano glasilo ve povedati, da so
baš ti slovenski puntarji tudi glavni
organizatorji »Orjuna« v Sloveniji.

Ni nam znan podoben potek
učiteljskega kongresa, vendar pa
lahko povemo, da Orjuna kot taka
ni imela direktnega vpliva na nje-
gov potek. Resnica pa je, da je ve-
čina jugoslovenstva orientiranih
učiteljev njenih članov in da dosled-
no temu svojemu prepričanju izvr-
šujejo tudi program Orjuna. Kot
dobri stari znanci pa povemo pri-
jateljem okoli »Jutarnjega lista«,
da bodo imeli še marsikdaj priliko
občudovati tovrstno vplivanje in
poseganje Orjuna v razna stanov-
ska zborovanja, kajti danes skoro
ni stanu v Sloveniji, ki bi ne imel
v svojih vrstah tudi organiziranih
Orjunašev, ki zvesti svojemu pro-
gramu vedno naglašajo in podčrta-
vajo jugoslovenski program, najsi
je to Jugoslovenom Radićevega
kova tudi močno neljubo.

Naš novi kovani drobiž. Te dni
je prišel v promet naš novi kovani
drobiž, kar so zabeležili vsi naši li-

sti, nihče pa ni omenil žalostne slike
naših razmer, ki jo kaže ta novi
drobiž. Kljub temu, da imamo Ju-
gosloveni nebroj prvovrstnih kipar-
jev umetnikov, med njimi tudi naj-
večjega sočasnega kiparja Evrope
sploh, Ivana Meštroviča, je moral
osnutek za novi denar napraviti se-
veda tujec, inozemec Patey (menda
Francoz). Toda to še ni dovolj, na-
pravi ga je tako, kot bi ga lahko
prav vsak sušmar. Relief kralja je
tak, da nima prav nikake sličnosti z
Nj. Vel. kraljem Aleksandrom. Dru-
go, neodpušljivo pa je, da se na de-
narju nahaja isti venec kakor na
bivšem avstrijskem: lovor in hrast!
Tujec seveda ni vedel, na je slovan-
ski znak lipa, hrast pa nemški. Naj
pogledamo kamorkoli, vse države
skrbe za to, da je njihov papirnat
in kovani denar izraz narodne umet-
nosti, simbol posebne rasne svojine,
razen tega pa tudi res umetniške
izvršbe, samo mi moramo tudi na
najvidnejšem, na denarju dokumen-
tirati, da imajo prav oni, ki nas sma-
trajo za nekako necivilizirano bar-
barsko maso brez lastne kulture in
brez ponosa. Tega kot nacionalisti
ne moremo odpustiti in veselje no-
vega kovanega drobiža nam je nje-
gova škandalozna izrezba pregnala
že s prvim pogledom. Res, nerazum-
ljiva so pota naše merodajne go-
spode v Beogradu.

Ves svet se vrtil okoli solca —
pravo in varčno gospodinjstvo pa
okoli mila »GAZELA«.

Naš pokret.

Ljubljanska oblast.

Orjuna St. Jakob-Krakovo-Tr-
novo pozivlja člane in članice na
sestanki, ki se vrši dne 26. t. m. v
gostilni Kavčič. Privoz 4. Dnevni
red: Razgovor o vinski trgovini.
Udeležba obvezna.

Orjuna St. Jakob-Krakovo-Tr-
novo priredi dne 4. oktobra vinski
trgatev v društvenih prostorih in
lokalih br. Steinerja. Začetek ob 16.
uri popoldne. Nacionalisti in nam
naklonjeno občinstvo udeležite se
v čim večjem številu.

Slovenjgraška mestna Orjuna
uprizarji v nedeljo 27. t. m. v Go-
lovi dvorani v Slovenjgradu Do-
boviškovo veseligo v 3 dejanjih
»Rodoljub iz Amerike«. Začetek
točno ob 20. uri. Vabimo tudi so-
sednje organizacije, da agitirajo za

udeležbo med člani in prijatelji or-
ganizacije.

POZORI BRATJE, SESTRE IN PRIJATELJI!

Pet let poteče 10. oktobra, ko
so nam na najgrši način lopovstva,
ki ga je zmožno samo nemško-av-
strijsko »kulturno« barbarstvo, od-
trgali in potepali naš Korotan. Zato
je sklenila prirediti Orjuna Sv. Pe-
ter-Vodmat v Ljubljani dne 10. in
11. oktobra t. l. plebiscitno razsta-
vo, ki naj pokaže peklenske zvjla-
če avstrijskega trinoštva, katere so
jim pripomogle do »zmage«.

Da bo imela razstava čim popol-
nejšo sliko, vlijudno prosimo ves
brate in prijatelje, da nam blagovo-
ljo posoditi vse predmete, ki se na-

ING. DUKIČ IN DRUG

GRADBENO PODJETJE

LJUBLJANA

BOHORIČEVA ULICA 24

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmodernejše urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najpri-
prostejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, leposlovne in
znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. —
Brošure v matih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad, liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in
reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Solski zvezki za osnovne in srednje šole
Risnike, dnevnik in beležnice.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)
se priporoča za vsa v bančno stroko spadajoča dela

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković,
Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, Agencija Logatec.

Poštni čekov. račun Ljubljana 10.509.

Brzjavni naslov: BANKA LJUBLJANA.

Telefon števil: 261, 413, 502, 503, 504.

DELNIŠKA GLAVNICA Din 50.000.000
SKUPNE REZERVE nad Din 10.000.000

Sladkogorska tvornica ljeppenke i papira

Naslov za pismo:
Sladkivrh, pošta št. 11
pri Mariboru.

Sladkivrh

Brzojavi:
Papirus, št. 11 pri Mariboru.
Telefon interurb.: MARIBOR BR. 156.

Vlastnik:

Josip Rosenberg, Maribor

Izradjuje sivu ljepenku i
sve vrsti omotnog papira.

Dnevni koncerti:

V kavarni od 5. do pol 1. ure ponoči.

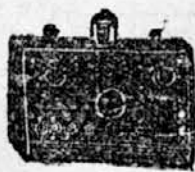
V kleti od 6. do 12. ure ponoči.

V restavraciji od 7. do 12. ure ponoči.

Ob nedeljah in praznikih zajutrkovalni koncert v restavraciji.

DAMSKA KAPELA
v
RESTAVRACIJI „ZVEZDA“**Točna in solidna postrežba**
Prvovrstno vino, gorka in
mrzla jedila.

Se priporočata

Fran in Roza Krapež.**Z-htevajte - POKALICE (Kracherl)**Z zajamčeno pristnim sladkorjem, katero izdeluje
EMIL MORÉ, sodavinar, Kette-Murnova c. 11. (Martinska c.)**RADIO**
aparati.**RADIO**
materijal.

Ta aparat stane 750 Din.

Sprijem vseh evropskih postaj zasiguran.

Elektromaterijal, motorji, svetiljke.

PO CENI! ELEKTRO-COMPAGNY PO CENI!

d. z. o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

I. PORTLAND-CEMENTsamo prvovrstno blago v
vsaki množini v sodih in
juta vrečah nudi po naj-
nižji tovarniški ceni**TOVARNA CEMENTA**
v Zidanem mostu.

Nudimo naš prvovrstni

PORTLAND CEMENTsvetovne
znamke **„SALONA“ (TOUR)**iz naše tovarne v „Solinu“ po izjemno
nizki dnevni ceni.

„Split“ d. d. za cement Portland, podružnica v Ljubljani.

Restavracija
Ljubljanski
dvornajmodernejša urejena in
oskrbovana. Izborna ku-
hinja. Najboljša domača in
inozemsko vina.

Pristni teran.

Vsak dan morske ribe.

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš nepozabljeni dobri oče, oziroma dedek, gospod

DR. JOSIP SERNEC

odvetnik v Celju

dne 18. septembra ob polnoči, po kratki mučni bolezni v 82. letu starosti, zaspal na veke.

Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 20. septembra 1925 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče Celjske okolice.

Celje, dne 21. septembra 1925.

Gabrijela Murko, Melanija Koderman, dr. Gvidon Serneec, dr. Janko Serneec, Olga Serneec, Ljudmila Serneec,

Marica Serneec roj. Podgorelec, Olga Serneec roj. Šorli,

dr. Matija Murko, dr. Karel Koderman,

Breda Koderman; Vladko, Gabrijela, Ivo in Stanko Murko; Zvonimir, Terezija, Gvidon in Vlasta Serneec,

vnuki.

Upravni svet „Celjske posojilnice d. d. v Celju“ javlja žalostno
vest, da je ustanovitelj zavoda in njega zaslužni predsednik, gospod**DR. JOSIP SERNEC**

odvetnik

v 82. letu starosti po kratki bolezni preminul.

Pokojnika, ki si je za razvoj našega zavoda stekel nevenljivih zaslug,
ohranimo vedno v hvaležnem spominu.

V CELJU, dne 18. septembra 1925.

UPRAVNI SVET
Celjske posojilnice d. d. v Celju.